

Recht en macht

Veel mensen weten wel ongeveer waar het kerstfeest over gaat. Een kindje en een kribje spreken tot de verbeelding en vaag is er iets bekend over herders en engelen die met dat feest te maken hebben. Uit onderzoek is gebleken dat een groot deel van de Nederlandse bevolking niet weet wat de betekenis is van dagen als Goede vrijdag en Pasen.

Net als heel veel mensen hebben wij - de gebroeders Dronkers - met onze kinderen en neven en nichten afgelopen paaszondag naar de (ruim honderd!) al smeltende chocolade-eitjes gezocht in de tuin van onze ouders en deden wij ons tijdens de paasbrunch tegoed aan een aantal hardgekookte en met zorg door onze moeder beschilderde eieren.

Als domineezonen zijn wij redelijk goed op de hoogte van de religieuze aspecten van deze dagen. Ons advocatenbloed deed ons ook realiseren dat Goede Vrijdag / het paasfeest ruim tweeduizend jaar geleden zijn oorsprong vond in een roemrucht proces: het proces tegen Jezus.

Tallose juristen en historici hebben het proces bestudeerd. Het oordeel van deskundige juristen: in de dertiger jaren van het begin van onze jaartelling is een vonnis voltrokken, dat volgde op een dubbele juridische wanvertoning in Jeruzalem. Volgens de juridische maatstaven van ruim 2000 jaar geleden had Jezus niet veroordeeld mogen worden. De executie op het kruis vloeide voort uit religieus joods fanatisme en bestuurlijk Romeins gekonkel. In dit proces verkwanselden Joodse en Romeinse autoriteiten hun eigen rechtsbeginselen, hoewel beide beschikten over hoogwaardige rechtssystemen.

Ondanks een scala aan (Joodse) processuele voorschriften en rechtsregels vond er een proces plaats zonder een duidelijke aanklacht, zonder het horen van getuigen en zonder bijstand van een advocaat. Ook dit laatste was in die tijd geregeld: tenminste één lid van het rechtscollege moest zich verplaatsen in het standpunt van de verdachte en hem verdedigen als een soort advocaat.

Het veroordelend vonnis moest last but not least door de Romein rechter Pilatus bekrachtigd worden. Pilatus zag onmiddellijk dat hij met een onschuldige te maken had. Hij deelde het verzamelde volk vijfmaal mede de gevangene voor onschuldig te houden: *'Ik vind geen schuld in Hem'*. Als rechter zou Pilatus daarmee dus een vrijsprekend vonnis hebben uitgesproken.

Maar bang voor een volksopstand bezweek hij alsnog en klonk het 'exequatur': *'het moge voltrokken worden'*. Jezus nam vervolgens zijn kruis op werd op Golgotha gekruisigd. Rechter Pilatus waste zijn handen in onschuld als teken, dat het aan hem niet heeft gelegen. Die uitdrukking komt dus daar vandaan! Maar hij is er zich terdege van bewust geweest dat er geen enkele juridische rechtvaardiging was voor het vonnis.

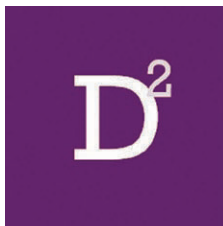
Het proces tegen Jezus kenmerkt zich door een dramatisch hoogtepunt voor rechter Pilatus: het conflict tussen recht en macht.

Ook tweeduizend jaar later en dicht bij huis doet zich dit conflict zich voor.

In de kwaliteitskrant NRC van 7 april jl. was een commentaar geplaatst met als kop *'Gezag rechtspraak op het spel'*. In dit artikel werd verslag gedaan van de getuigenis van een 64-jarige griffier voor de rechtbank Utrecht in de zogeheten Chipsholzaak. Dit is allang geen zakelijk geschil meer over een mislukte onroerendgoedtransactie bij Schiphol. Het gaat nu over de integriteit van sommige voormalige rechters bij de Haagse rechtbank. Een van de hoofdrolspelers, rechter Westenberg, werd in 2009 al weggestuurd. De bijna gepensioneerde griffier legde aan de rechtbank uit hoe zij getuige was van manipulatie en bevoordeling door de voormalig waarnemend president van de Haagse rechtbank, Pieter Kalbfeisch in de Chipsholzaak. Deze rechter Kalbfeisch zou bevriend zijn geweest met een van de partijen die betrokken was bij de Chipsholzaak en zelfs bij het conflict hebben geadviseerd. Vervolgens zou hij door de zaak aan rechter Westenberg toe te vertrouwen een gewenste uitkomst hebben bevorderd. De schijn wordt op zijn minst gewekt dat dat deze twee rechters niet integer zijn (geweest). Hoewel de onderste steen nog moet boven komen, raakt deze kwestie rechtstreeks de onpartijdigheid van de rechtspraak en wordt daarmee het vertrouwen van de burger in de rechter aangetast.

Tweeduizend jaar geleden werd een onschuldige letterlijk aan het kruis genageld. Tweeduizend jaar na deze historisch rechterlijke dwaling worden verschillende rechters figuurlijk aan de schandpaal genageld. Van wederopstanding zal geen sprake zijn. Daarmee kunnen we leven.

Mr. Frank Dronkers

Dronkers & Dronkers ADVOCATEN

Roerkade 8 ■ 6041 KZ Roermond ■ 0475-723333
www.dronkersendronkers.nl ■ info@dd-advocaten.nl